Lietas arhīva Nr. AA43-1568-17/17
ECLI:LV:ADAT:2017:1215.A420298715.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 15.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Amona, tiesneses K.Kalvāne un V.Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas domei izdot administratīvo aktu par stāvēšanu ierobežojošo ceļa zīmju uzstādīšanu /adrese/, pretī iebrauktuvei /adrese A/, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 25.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/2015.gada 12.maijā vērsās Liepājas pilsētas domē ar iesniegumu, kurā lūdza uzstādīt ceļa zīmi Nr.327 „stāvēt aizliegts" ar papildzīmi „darbības zona" un horizontālo ceļa apzīmējumu Nr.94 pie mājas /adrese/, pretī iebrauktuvei pieteicēja īpašumā /adrese A/. Pieteicējs norādīja, ka /Iestāde/ ielā automašīnas stāvēšanai tiek novietotas pie māju nepāra numuriem no /Nosaukums A/ ielas līdz /Nosaukums B/ pirms /Iestāde/. Arī pret iebrauktuvi pieteicēja pagalmā tiek novietotas automašīnas, līdz ar to pieteicējam bieži nav iespējams iebraukt sava īpašuma pagalmā vai izbraukt no tā, nav iespējams ar kravas automašīnu pagalmā piegādāt malku.

Ar Liepājas pilsētas domes Transporta infrastruktūras komisijas (turpmāk – Komisija) 2015.gada 17.jūnija lēmumu Nr.5 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicēja iesniegums noraidīts. Pieteicējs sākotnējo lēmumu apstrīdēja.

Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieka pilsētas attīstības un sadarbības jautājumos 2015.gada 3.septembra vēstulē Nr.337488/2.1.11/330140 pieteicējam norādīts, ka ir izvērtēts sākotnējais lēmums un transporta kustības modelēšanas rezultāti, kas norāda, ka apstāšanos ierobežojošas ceļa zīmes uzstādīt nav nepieciešams. Pieņemot sākotnējo lēmumu, tika ņemtas vērā sabiedrības intereses.

[2] Pieteicējs iesniedza tiesā pieteikumu, pēc kura ar tiesneses lēmumu ierosināta lieta par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas domei izdot administratīvo aktu par stāvēšanu ierobežojošo ceļa zīmju uzstādīšanu /adrese/, pretī iebrauktuvei /adrese A/. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Pieteicējs vairākkārt vērsās pašvaldībā ar lūgumu rast risinājumu situācijai, kas liedz pieteicējam drošu izbraukšanu un iebraukšanu viņa īpašumā. Transportlīdzekļa kustības traucējumu cēlonis ir uz /Nosaukums/ ielas novietotie transportlīdzekļi pie nekustamā īpašuma /adrese/ pretī pieteicēja pagalmam.

[2.2] Kā risinājumu pieteicējs piedāvāja uzstādīt ceļa zīmes „stāvēt aizliegts" Nr.327 ar papildzīmi „darbības zona" uzstādīšanu un horizontālo ceļa apzīmējumu Nr.94. Pašvaldība pieteicēja lūgumu neizprata. Tiesību aizskārumu rada nevis transportlīdzekļi, kas tiek novietoti pie ēkas /adrese A/, bet gan transportlīdzekļi, kas tiek novietoti stāvēšanai uz ceļa braucamās daļas pie nekustamā īpašuma /adrese/, kas atrodas pretī iebrauktuvei pieteicēja pagalmā.

[2.3] Pašvaldības 2015.gada 3.septembra vēstulē nav norādīts, kādas sabiedrības intereses tika ņemtas vērā, izskatot pieteicēja iesniegumu.

[2.4] Pieteicējs konsultējās ar VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" Liepājas nodaļas priekšnieku, kurš ieteica, kādas ceļa zīmes būtu jāuzstāda situācijas atrisināšanai.

Pašvaldības atbildei pievienotajā transporta kustības modelēšanas shēmā izvēlēta situācija, kad transportlīdzekļi tiek novietoti pie brauktuves labās malas. Tas faktiski nenotiek, jo transportlīdzekļu novietošana pēc iespējas tuvāk brauktuves labajai malai notiek atbilstoši autovadītāju subjektīvajai izpratnei. Nav modelēta situācija gadījumos, kad tiek novietoti lielāki transportlīdzekļi, kas liedz pieteicējam izbraukt vai iebraukt savā īpašumā. Lielgabarīta transportlīdzekļu novietošana apdraud arī ceļu satiksmes drošību. Modelēšanas shēmā paredzēts pieteicēja braukšanas rādiuss, daļēji šķērsojot ietvi un zaļo zonu, kas ir aizliegts. Turklāt ietvi no braucamā ceļa atdala 15 cm augsts un 12 cm plats bortakmens, kas pieteicēja transportlīdzeklim rada bojājumus. Nav pieļaujama situācija, ka pieteicējam ir jāpārkāpj normatīvo aktu prasības un jābojā

savs īpašums.

Transporta kustības modelī atzīmēti koki pie pieteicēja mājas, taču koki tur vairākus gadus vairs neatrodas. Tur atrodas tikai celms, kas izbraukšanu netraucē.

Pieteicējs netika pieaicināts piedalīties modelēšanā. Pieteicēja transportlīdzekļa /TL marka/ manevrēšana, salīdzinot ar mūsdienu auto, pieprasa lielāku pagrieziena rādiusu. To apstiprina ražotāja informācija par konkrētā transportlīdzekļa manevrēšanas spējām.

[2.5] Gadījumos, kad izbraukšana no īpašuma bija traucēta, pieteicējs vairākkārt bija spiests vērsties tiesībsargājošās iestādēs.

[2.6] Lietā kā konsultatīvā iestāde ir pieaicināma VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija". No VAS „Latvijas Valsts ceļi" pieprasāma informācija, vai brauktuves platums gadījumā, ja vienā ielas pusē stāvēšanai novietots transportlīdzeklis, atbilst Latvijas valsts standarta prasībām un ir pieļaujama divvirzienu kustība.

[3] Liepājas pilsētas dome rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un norāda turpmāk minēto.

[3.1] Tiesu praksē nav viennozīmīgi atzīts, kurai iestādei jāizdod administratīvos aktus – ceļa zīmes. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 4.panta astotajā daļā un 6.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto gadījumos, kad ceļa pārvaldītājs ir publiska persona, ceļa zīmes jāizdod šai personai.

[3.2] Izskatot pieteicēja iesniegumu, Liepājas pilsētas dome konstatēja, ka nav tādas tiesību normas, kas pēc privātpersonas lūguma tai uzliktu pienākumu uzstādīt noteiktu ceļa zīmi. Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmās daļas 2.punts paredz, ka ceļa pārvaldītājam ir pienākums organizēt satiksmi. Tomēr satiksme ir jāorganizē visas sabiedrības interesēs. Līdz ar to konkrētajā gadījumā ir piemērojama Administratīvā procesa likuma 65.panta ceturtā daļa. Liepājas pilsētas dome konstatēja, ka jaunas ceļa zīmes uzstādīšana nav lietderīga, savu motivāciju rakstveidā paskaidrojot pieteicējam. Pieteicējam atkārtoti ar iesniegumu vēršoties Liepājas pilsētas domē, tika modelēta situācija un dokumentāli pierādīts, ka nav pamata ierobežot satiksmes organizāciju, uzstādot ceļa zīmi „apstāties aizliegts".

[3.3] Tiesas funkcija ir kontrolēt atbildētāja darbības tiesiskumu, nevis atbildētāja vietā izvērtēt ceļa zīmju izvietošanas nepieciešamību un noteikt šo ceļa zīmju saturu. Ja tiesa pašvaldības vietā izdarītu šādu vērtējumu, tā pārkāptu savas pilnvaras, iekļautos valsts pārvaldē un kļūtu par augstāku valsts pārvaldes iestādi.

[3.4] Lai tiesa varētu apmierināt pieteikumu, tai jāapsver administratīvā akta izdošanas lietderība. Ja tiesa secinātu, ka konkrētā situācijā tiesisks var būt tikai lēmums par administratīvā akta izdošanu, proti, lietderības apsvērumi būtu reducēti līdz nullei, tiesa būtu tiesīga pieņemt lēmumu pašvaldības vietā. Tomēr, lai nonāktu pie šāda secinājuma, jāpastāv personas tiesību būtiskam traucējumam vai apdraudējumam.

Pieteicēja vienīgais arguments ir tāds, ka viņa īpašumā esošajai automašīnai ir lielāks pagrieziena rādiuss. Jāņem vērā, ka ceļa zīme „apstāties aizliegts" var radīt tiesību ierobežojumu visai sabiedrībai kopumā un šajā gadījumā jo īpaši pretējās mājas iedzīvotājiem, kas minētās ceļa zīmes darbības zonā nevarētu novietot savus transportlīdzekļus. Tādā gadījumā ciestu satiksmes organizācija, kas tiek veikta sabiedrības interesēs.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 25.janvāra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Ievērojot likuma „Par autoceļiem" 1.panta otrajā daļā, Ceļu satiksmes likuma 38.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto, un atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktam tiesa atzina, ka Liepājas pilsētas dome bija un ir tiesīga lemt par ierobežojošās ceļa zīmes uzstādīšanu.

[4.2] No pieteikumā norādītā tiesa secināja, ka aizliedzošās ceļa zīmes neesība pieteicēja īpašuma pretējā brauktuves pusē, iepretim iebrauktuvei pieteicēja pagalmā, rada apgrūtinājumu pieteicējam ar transportlīdzekli iebraukt un izbraukt no sava īpašuma pagalma.

[4.3] Kā pamatoti norādīja Liepājas pilsētas dome, tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes (atbildētāja) darbības tiesiskumu, nevis atbildētāja vietā izvērtēt, vai pašvaldības administratīvajā teritorijā ir nepieciešams izvietot ceļazīmes, nosakot šo ceļa zīmju saturu (gabarītu ierobežojumu), vai šādu ceļa zīmju izvietojums nav nepieciešams.

Ja tiesa pašvaldības vietā izdarītu šāda veida vērtējumu, tā pārkāptu savu pilnvaru robežas un faktiski funkcionāli iekļautos valsts pārvaldē, kļūstot par augstāku valsts pārvaldes iestādi. Tādēļ strīdus gadījumā tiesai jāpārbauda tikai tas, vai lēmums atbilst Administratīvā procesa likumam un citām tiesību normām. Šāds secinājums izriet no Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmajā daļā noteiktā.

[4.4] Tiesa piekrita Liepājas pilsētas domei, ka lēmums par ceļa zīmes uzstādīšanu ir izdošanas izvēles administratīvais akts.

Tiesa secināja, ka tas izriet no pašvaldības kompetences – likumā „Par autoceļiem" 1.panta otrajā daļā, Ceļu satiksmes likuma 38.panta pirmajā un otrajā daļā, likuma „Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktā noteiktā. Pašvaldībai ir dota rīcības brīvība izdot vai neizdot administratīvo aktu par ceļa zīmju izvietošanu, kuru pieņemot atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta otrajai daļai jāapsver tā izdošanas lietderība.

[4.5] Tiesai neradās šaubas par to, ka pašvaldībai, pieņemot lēmumu par ierobežojumu noteikšanu izmantot ielas, kam saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 77.panta otro daļu ir publiskas lietas statuss un kas pēc būtības ir izmantojama attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, primārais ir nepieciešamība ievērot visas sabiedrības intereses. Tādēļ tiesa atzina, ka vispirms nepieciešams konstatēt pieteicēja interešu aizskārumu vai iespējamo apdraudējumu un pēc tam vērtēt, vai pieteicēja piedāvātais risinājums, ar kuru viņš vērsies Liepājas pilsētas domē

aizskāruma vai apdraudējuma novēršanai, ir atbilstošs un samērīgs.

[4.6] Liepājas pilsētas dome, izvērtējot sākotnējo lēmumu un ņemot vērā transporta kustības modelēšanas rezultātus, ir atzinusi, ka uzstādīt apstāšanos ierobežojošas ceļa zīmes pie mājas /adrese A/, pretī iebrauktuvei /adrese A/, pagalmā nav nepieciešams.

Iepazinusies ar transporta kustības modelēšanas rezultātiem, tiesa atzina, ka tie apliecina, ka izbraukšana no pieteicēja pagalma tā, lai netiktu skarts iepretim iebrauktuvei stāvēšanai novietots transportlīdzeklis principā ir iespējama. To, ka izbraukšana no pagalma ir iespējama, šim procesam veltot pastiprinātas pūles un uzmanību, tiesas sēdē, sniedzot paskaidrojumus un atbildot uz jautājumiem, atzina arī pieteicējs (*skat. tiesas sēdes protokolu, lietas 35.lapa, arī otru pusi*). Līdz ar to transporta kustības modelēšanas rezultātu ticamību tiesai nebija pamata apšaubīt.

[4.7] Lietā nav strīda par to, ka /Nosaukums/ ielā pavisam netālu no vietas, kur pieteicējs prasa uzstādīt aizliedzošās ceļa zīmes un ceļa apzīmējumu, atrodas ārstniecības iestāde. Līdz ar to šajā ielas posmā transportlīdzekļus stāvēšanai novieto ārstniecības iestādes klienti un apmeklētāji. Tāpat lietā nav strīda par to, ka /Nosaukums/ iela atrodas netālu no pludmales un piejūras parka. Līdz ar to šeit stāvēšanai savus transportlīdzekļus novieto arī personas, kuras dodas atpūsties.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka sabiedrības locekļiem ir gan leģitīma, gan arī pietiekami pamatota interese izmantot satiksmei (arī novietot stāvēšanai transportlīdzekļus) ceļa posmu /Nosaukums/ ielā, kurā pieteicējs prasa noteikt stāvēšanas ierobežojumus.

[4.8] Pastāvot iepriekš minēto apstākļu kopumam, tiesa atzina, ka tiesību ierobežojums, kas tiktu radīts sabiedrībai, nosakot stāvēšanas ierobežojumus konkrētajā vietā, nebūtu samērīgs ar neērtībām, ko nākas paciest pieteicējam, pieliekot pūles sava transportlīdzekļa izbraukšanai no pagalma un iebraukšanai tajā. Tiesa ņēma vērā, ka Liepājas pilsētas dome pieteicēja ērtībām piedāvā veikt pasākumus traucējumu mazināšanai, kas pieteicējam rodas dēļ apmales, kas pie pieteicēja īpašuma norobežo brauktuvi no zaļās zonas.

Situācijas, kad nepieciešama lielāku izmēru kravas piegāde vai lielāku gabarītu transportlīdzekļu iebraukšana pieteicēja pagalmā, kuru kustību eventuāli var ietekmēt iepretim iebrauktuvei pieteicēja īpašuma pagalmā stāvoši transportlīdzekļi, kā pamatoti norādīts sākotnējā lēmumā, iespējams risināt, realizējot pagaidu satiksmes organizācijas risinājumus.

Savukārt gadījumos, kad izbraukšanu no sava īpašuma pagalma pieteicējam traucē transportlīdzekļi, kas stāvēšanai novietoti neatbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) normām, palīdzību pieteicējs citstarp var meklēt pašvaldības policijā.

[4.9] Ņemot vērā minēto, tiesa secināja, ka pieteikuma apmierināšanai nav pamata. Pārējiem pieteicēja argumentiem lietā nav izšķirošas juridiskas nozīmes, tāpēc tiesa tos neanalizēja. Šī iemesla dēļ tiesa arī noraidīja lūgumus par VAS „Latvijas valsts ceļi" un VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" pieaicināšanu lietā.

Vienlaikus tiesa piekrita pieteicējam, ka Komisija nav pietiekami izpratusi, kāpēc pieteicējs prasa stāvēšanas aizlieguma noteikšanu. Par to liecina ziņojuma un debašu saturs Komisijas sēdē. Apstāklim, kādas sekas var radīt transportlīdzekļu stāvēšanas aizliegums vienā ielas pusē, nav būtiskas nozīmes lēmuma pieņemšanai par stāvēšanas ierobežojumu noteikšanu iepretim iebrauktuvei pieteicēja pagalmā. Savukārt apstāklim par satiksmes intensitāti konkrētajā ceļa posmā konkrētā jautājuma izskatīšanā varētu būt nozīme tikai, noskaidrojot, vai laiks, kādu privātpersonai jāpavada, šādos apstākļos izbraucot no pagalma, pārlieku neietekmē vienmērīgu satiksmes plūsmu. Šādā aspektā šis jautājums Komisijā nav apspriests.

Taču konkrētajā gadījumā gan no lietas materiāliem izriet, gan tiesai no novērojumiem zināms, ka satiksme /Nosaukums/ ielā, Liepājā, konkrētajā ceļa posmā nav tik intensīva, lai sabiedrības interesēs būtu veikt kādus pasākumus iespējamo periodisko vienmērīgas satiksmes plūsmas traucējumu novēršanai.

[5] Pieteicējs par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 25.janvāra spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību un papildu paskaidrojumus, norādot turpmāk minēto.

[5.1] Tiesa nepareizi novērtēja lietā esošos pierādījumus. Vērtējot transporta kustības modelēšanas shēmu, tiesa neņēma vērā pieteikumā minēto.

[5.2] Neskatoties uz to, ka pieteicējs bija apstrīdējis modelēšanas shēmas attiecināmību uz faktisko situāciju un tās ticamību, tiesa nepamatoti secināja, ka izbraukšana ir iespējama. Pašvaldības pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka modelēšanas shēmā ņemts vērā ielas platums un vidējais automobiļa garums, un atzina, ka pašvaldības darbinieki nav eksperti modelēšanā, bet izdarīt loģiskus secinājumus un ņemt vērā esošos mērus tomēr var. Tiesai bija jārodas jautājumam, ja pašvaldības darbinieki nav speciālisti, vai viņu kompetencē bija šādas modelēšanas shēmas izstrāde. No modelēšanas shēmas nav redzams, vai ir izvērtētas visas iespējamās situācijas kopsakarā ar Ceļu satiksmes noteikumu 136.2., 128. un 135.4.punktu. Nav zināms, kas ir modelēšanas shēmas autors, līdz ar to nav iespējams pārliecināties, vai viņš ir speciālists. Transportlīdzekļu novietošana konkrētajā vietā pārkāpj Ceļu satiksmes noteikumu 136.2.punktu. Nav ievērots vienlīdzības princips, jo transportlīdzekļi, kas novietoti stāvēšanai pie īpašuma /adrese/, uzsākot kustību, izmanto abas ceļa joslas, bet pieteicējam, izbraucot un iebraucot savā īpašumā, ir tikai viena josla. Turklāt pieteicējam jāizmanto zaļā zona un ietve, ko Ceļu satiksmes noteikumi aizliedz.

[5.3] Pašvaldības lēmums pamatots ar ielas atbilstību Latvijas valsts standartiem, kuri pēc tiesas pieprasījuma netika iesniegti. Tiesas sēdē pašvaldības pārstāvis norādīja, ka ielas platums neatbilst Latvijas valsts standartiem, jo tie reglamentē ceļu projektēšanu, nevis jau esošu situāciju, un pašvaldības rīcībā šādu standartu nav. Līdz ar to pašvaldība nepamatoti atteica uzstādīt ceļa zīmes, atsaucoties uz ielas atbilstību standartiem.

Tā kā pašvaldības pārstāvis tiesā apliecināja, ka ielas platums neatbilst standartiem, pārstāvis vienpersoniski grozīja pašvaldības nostāju, ka lēmums pamatots ar sabiedrības interesēm. No Komisijas lēmuma izriet, ka sabiedrības intereses tajā nav vērtētas. Pašvaldības pārstāvis pārsniedza savas kompetences robežas, viņa kompetencē neietilpst šī jautājuma risināšana. Pašvaldība pārkāpa Administratīvā procesa likuma 150.panta pirmo un otro daļu, kas noteic, ka iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu un iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā.

[5.4] Tiesai nebija pamata vērtēt sabiedrības intereses, piemēram, pacientu un pludmales apmeklētāju intereses, jo lietā nav pierādījumu, ka tieši šīs sabiedrības grupas novieto savus transportlīdzekļus konkrētajā vietā. Ja tiesa vēlējās vērtēt šīs sabiedrības grupas tiesību ierobežojumu, tiesai bija jānoskaidro, vai Piejūras slimnīcas pacientiem ir paredzēta stāvvieta pie slimnīcas. Piejūras slimnīca ir pašvaldības pārziņā un pašvaldībai ir jārūpējas par pacientu ērtībām, lai nodrošinātu pakalpojuma pieejamību, tostarp izveidojot auto stāvvietu.

[5.5] Tiesa vērtēja pierādījumus pretēji Administratīvā procesa likuma 149., 151.pantā un 152.panta otrajā daļā noteiktajam, kas noveda pie nepareiza nolēmuma taisīšanas.

[5.6] Tiesa nepamatoti lietā nepieaicināja VAS „Latvijas valsts ceļi" un VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija".

[5.7] Pieteicējs no sava īpašuma bez papildu manevriem un tehnikas laušanas nevar izbraukt. Pretī iebrauktuvei regulāri stāvēšanai tiek novietotas automašīnas, kas ilgstoši netiek izmantotas.

[6] Liepājas pilsētas dome apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz pirmās instances tiesā sniegtajiem paskaidrojumiem, un papildus norāda turpmāk minēto.

[6.1] Tiesa pamatoti atzina, ka izbraukšana no pagalma ir iespējama. Arī pieteicējs tiesas sēdē atzina, ka iebraukt un izbraukt no pagalma ir iespējams, arī gadījumos, kad pretī pieteicēja īpašumam ir novietots transportlīdzeklis, lai arī izbraukšanas procesam jāvelta pastiprināta piepūle un uzmanība. Ceļu satiksmē bieži veidojas situācijas, kad nepieciešama pastiprināta piepūle un uzmanība, taču tas nevar būt pamatojums, lai ceļu satiksmes organizācija tiktu pakārtota katram indivīdam atsevišķi.

[6.2] Mainot satiksmes organizāciju atbilstoši pieteicēja vēlmei, tiktu apdraudētas sabiedrības intereses. Tiesa pamatoti atzina, ka pieteicēja prasītais tiesību ierobežojums nav samērīgs ar pieteicēja neērtībām.

[6.3] Pieteicējs vēlas, lai tiktu uzstādīta stāvēšanu ierobežojoša ceļa zīme, taču pieteicējam nav subjektīvo tiesību prasīt no Liepājas pilsētas domes konkrētu situācijas risinājumu.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments 2017.gada 8.jūnija lēmumā izskatāmajā lietā norādīja, ka pieteicējam konkrētajā situācijā ir no Latvijas Republikas Satversmes 105.panta izrietošas subjektīvās tiesības vērsties gan iestādē, gan tiesā ar prasījumu par īpašuma tiesību aizskāruma (īpašuma izmantošanas ierobežojuma) novēršanu. Savukārt pieteicēja lūgums par ierobežojošo ceļa zīmju izvietošanu uzskatāms vienīgi par norādi uz veidu, kādā, pieteicēja ieskatā, pastāvošo problēmu ir iespējams risināt. Izskatot lietu pēc būtības, apgabaltiesai vispirms jāpārbauda, vai pieteicēja apgalvojumi par īpašuma izmantošanas ierobežojumu ir objektīvi pamatoti.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa pieteicēja prasījumu izskata kā pieteikumu par īpašuma tiesību aizskāruma novēršanu, uzliekot pienākumu Liepājas pilsētas domei izdot administratīvo aktu par transportlīdzekļu stāvēšanu ierobežojošo ceļa zīmju uzstādīšanu.

[9] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma daļā (*skat. šā sprieduma 4.4.-4.9.punktu*) ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums šajā daļā ir pareizs, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai minētajā daļā un Administratīvā procesa likuma 251.panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[10] Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 121.4.apakšpunktam ir aizliegts apstāties un stāvēt vietās, kur attālums starp pretējo brauktuves malu un apturētu transportlīdzekli ir mazāks par 3 m, bet atbilstoši šo noteikumu 122.2.apakšpunktam aizliegts stāvēt vietās, kur stāvošs transportlīdzeklis var neļaut braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem. No pašvaldības iesniegtajā modelēšanas shēmā (*lietas 9.lapa*) norādītā izriet, ka /Nosaukums/ ielas platums iepretim pieteicēja īpašumam ir 5,2 – 5,4 metri. No minētā izriet, ka vieglās automašīnas pretī iebrauktuvei pieteicēja īpašumā ir iespējams novietot stāvēšanai atbilstoši minētajām Ceļu satiksmes noteikumu prasībām.

Pieteicējs norāda, ka šādos gadījumos iebraukšana viņa īpašumā un izbraukšana no tā ar pieteicējam piederošo vieglo transportlīdzekli ir ļoti apgrūtināta. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa pieteicēja argumentus par īpašuma tiesību

ierobežojumu uzskata par nepamatotiem, jo izbraukšana no īpašuma un iebraukšana tajā tomēr ir iespējama. Arī aplūkojot interneta vietnē www.googlemaps.com publiski pieejamo /Nosaukums/ ielas 2014.gada fotoattēlu (*sk. arī izdruku, lietas 136.-137.lapa*) apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka piekļuve pieteicēja īpašumam transportlīdzeklī nav ierobežota, ja uz /Nosaukums/ ielas transportlīdzekļi novietoti stāvēšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tikai tāpēc, ka iebraukšana pieteicēja īpašumā un izbraukšana no tā iespējama vairāku manevru rezultātā, nav pamata secināt, ka pieteicējs vispār nevarētu izbraukt no sava īpašuma un iebraukt tajā.

Savukārt gadījumā, ja transportlīdzekļi pretī iebrauktuvei pieteicēja īpašumā nav novietoti atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tāpēc pieteicējs ar transportlīdzekli nevar piekļūt savam īpašumam, pieteicējam jāvēršas tiesībsargājošās iestādēs.

[11] Pieteicējs apelācijas sūdzībā norāda, ka pirmās instances tiesa nepamatoti ņēma vērā pašvaldības iesniegto modelēšanas shēmu, kas nav ticama. Apgabaltiesa konstatē, ka šis pieteicēja iebildums pamatā ir vērsts nevis pret šajā shēmā norādīto /Nosaukums/ ielas brauktuves platumu, ko pieteicējs nav apšaubījis, bet gan pret shēmā lokveidā attēloto transportlīdzekļa kustības shēmu, izbraucot no pieteicēja īpašuma. Tā kā tiesas secinājumi ir balstīti tikai uz shēmā norādītajām ziņām par ielas braucamās daļas platumu, bet citas shēmā ietvertās ziņas netika izmantotas sprieduma pamatošanai, apgabaltiesa secina, ka modelēšanas shēma lietā ir izmantojama kā pierādījums.

[12] Pieteicējs norāda, ka pārkāpts vienlīdzības princips, jo transportlīdzekļi, kas novietoti stāvēšanai /adrese/, kustības uzsākšanai izmanto abas ceļa joslas, bet pieteicējam, izbraucot un iebraucot savā īpašumā, ir tikai viena josla. Apgabaltiesa šo argumentu uzskata par nepamatotu, jo pieteicējs nav salīdzināmā situācijā ar minētajiem satiksmes dalībniekiem un no normatīvajiem aktiem neizriet ceļu satiksmes dalībnieku tiesības satiksmē vienmēr izmantot divas braukšanas joslas.

[13] Pieteicējs uzskata, ka tiesa nepamatoti noraidīja viņa lūgumu par ielu platuma standartu pieprasīšanu, kaut gan pašvaldība atteica uzstādīt ceļa zīmes, atsaucoties uz ielas atbilstību standartiem.

Apgabaltiesa konstatē, ka ne sākotnējā lēmumā, ne pašvaldības 2015.gada 3.septembra vēstulē šāds pamatojums nav ietverts. Sēdes protokola izrakstā ir atspoguļoti atsevišķu deputātu izteiktie viedokļi, tostarp /pers. B/ viedoklis, ka brauktuves parametri atbilst Latvijas valsts standartos noteiktajām prasībām. Taču pēc tam pašvaldība lēmumu pieņēma, balsojot. Tātad /pers. B/ sēdē izteiktais viedoklis nav uzskatāms par pašvaldības pieņemtā sākotnējā lēmuma pamatojumu, tas ir tikai deputāta viedoklis, kas izteikts pirms lēmuma pieņemšanas. Turklāt pirmās instances tiesas sēdē pašvaldības pārstāvis atzina, ka /pers. B/ pieminēto standartu nav, ir tikai standarts, kas attiecas uz jaunu ielu projektēšanu. Līdz ar to pirmās instances tiesa pamatoti šo jautājumu sīkāk nepētīja un arī apgabaltiesa to neuzskata par nepieciešamu.

[14] Kaut arī Administratīvā apgabaltiesa pieteikumu noraida, tomēr tiesa vērš Liepājas pilsētas domes uzmanību uz tās pārstāvja pirmās instances tiesā piedāvāto risinājumu pārbūvēt ceļa apmali, kas norobežo iebrauktuvi pieteicēja īpašumā no /Nosaukums/ ielas zaļās zonas. Apgabaltiesas ieskatā šāda samērā neliela pārbūve varētu ievērojami atvieglot piekļuvi pieteicēja īpašumam ar transportlīdzekli.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par viņa īpašuma tiesību aizskāruma novēršanu, uzliekot pienākumu Liepājas pilsētas domei izdot administratīvo aktu par transportlīdzekļu stāvēšanu ierobežojošo ceļa zīmju uzstādīšanu /adrese/, pretī iebrauktuvei /adrese A/.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Amona
Tiesneses K.Kalvāne
V.Zommere